Cenzurat de Garnizoana Petroşeni.
Petroşeni—Petrozsény, 1925 Október 10. Egyes szám ára 4 lei. II. évf. 41 szám.

ZSILVÖLGYI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR:
1 hóra — 15 lei
12 hétre — 40 lei
24 hétre — 70 lei
52 hétre — 130 lei

Felelős szerkesztő: EVIEN EUGEN Szerkesztő: MOLNÁR SÁNDOR
Társadalmi hetilap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIV.: Str. Prinţul Nic. (v. Mátyás-u. 2).
Megjelenik szombaton

„Idegenek."

Az elmult napokban olvastuk csak Duca Gh. külügyminiszterünk genfi beszédét, amelyben a nagytudásu külügyminiszter élesen támadta azokat, akik ebben az országban az itt élő és dolgozó kisebbségeket állandóan nyugtalanitják demagóg magatartásukkal. Azt is olvastuk, hogy egyes bukaresti lapokban olyan hirek jelentek meg, amelyek rosszakaratu támadásnak vették az itt élő, dolgozó kisebbségek azon panaszát, amelyek olyan dolgokról szólnak, hogy józan érzésü ember megbotránkozik rajta. Azt már megszoktuk, hogy egyes emberek privát dolgukért megharagudnak es összevesznek egy kisebbségi egyénnel, hogy az illető ur azonnal rásüti a bélyeget, hogy „străin" és nincsen joga itt élni, sőt, ha történetesen az illető nem beszéli perfect a román nyelvet, akkor meg egyenesen semminek nevezik. Valami ilyesmi történt az elmult héten is egy petroseni kereskedővel és lapunk szerkesztőjével. Az eset a következő: Makkai Ede, gör. kat. helybeli régi becsületes hentes és mészáros mester az elmult héten Târgu-Jiuba utazott. Az elutazás előtti való napon az egyik teher-autót lefoglalta több mészáros társával együtt. Erre az autóra felkérezkődött még egy tiszt és Vasilescu — állitólag — kolozsvári járásbiró. Az uj utasokkal tudatták, hogy a szorosban hid nincsen, tehát számoljanak az esetleges nehézségekkel. A társaság kiért a régi hidhoz és innen gyalog folytatta utját a hegyeken keresztül a másik autóig. Utközben a járásbiró ur — akinek két hatalmas csomagja volt — elmaradt, mert nem birta a nehéz hegyi gyaloglást. A társaság többi tagjai megérkezve oda, ahol várta őket a másik automobil, jó darabig vártak az elmaradt biró után, aki azonban jó $^3/_4$ órai késéssel érkezett oda. A kereskedők közül Makkai Ede méltatlankodott jogosan, hogy miért nem siettek jobban, mikor ők nem veszithetnek annyi időt stb.

A járásbiró ur erre borzalmasan dühös lett és kiabálni kezdett, hogy vele igy kijátszottak és ezért elégtételt fog venni azokon, akik hibásak az ő utazásáért. Utazni azonban még nem lehetett, mert a járásbiró ur bejelentette, hogy még a csomagja nem érkezett meg és addig várni kell, amig oda nem ér. Ezen aztán a kereskedők közül többen megbotránkoztak, hogy ennyi időt kell vesziteniök a járásbiró nem csodálkozott ezen. Ő, mint akinek kötelessége lett volna igazságot tenni, ehelyett azzal fenyegette meg Makkait, hogy majd Târgu-Jiuba számolni fog vele és elviszi a rendőrségre és letartóztatja. Erre a jogtalan embert szabadságtiprás beszédre aztán lapunk szerkesztője tiltakozásképen azt felelte, hogy megyünk mind a târgu-jiui rendőrségre Makkaival, mert tudni akarjuk, hogy milyen cimen óhajtja a járásbiró ur az emberi szabadságot csak igy kénye-kedve szerint sárba tiporni? Makkai természetesen szintén tiltakozni próbált, de Vasilescu ur rákiabált, hogy

ő ne beszélyen, mert nem tud beszélni románul, tehát nincsen joga élni ebben az országban.

Holott az egész beszélgetés románul folyt le és mindenki tudja, hogy Makkai Ede van olyan jó román, mint akármelyik más ember és beszéli a román nyelvet perfektül és a gyerekei mellett román nevelőnőt tart.

Majd egy háromnegyed óra mulva megérkezett a csomag és a társaság felült az autóra és elindult. A járásbiró ur és a tiszt hozzáfogtak falatozni, majd pedig megittak egy üveg bort, amelytől ugylátszik beszédesebbek lettek, mert közbe teljes erejükből szidni kezdték a kisebbségeket. Ebben előljárt Vasilescu ur, aki kijelentette, hogy ha reá volna bizva az itt élő kisebbségek sorsa, ugy ő tudná, hogy mit kellene velük csinálni. (?) Egyben pedig sértő kifejezésekkel illette szerkesztőnket, aki éppen vele szemben ült. Szerkesztőnk természetesen nem engedhette meg, hogy sértegessék, tehát lovagiasan bemutatkozott és átnyujtotta a névjegyét. Egyben kérte, hogy szüntessék be a további diszkurzust és majd Târgu-Jiuba nevezzék meg egymás segédeit és intéztessék el az ügyet korrektül és lovagiasan. A névjegy átnyujtásnál azonban szerkesztőnk véletlenül „testvérnek" szólitotta a járásbirót, amely ellen a járásbiró ur tiltakozott és kijelentette,

hogy neki nem testvére, testvére az ördögnek.

Ezután pedig, miután nála névjegy nem volt, igy nem is lehetett lovagias utra terelni az ügyet és vissza adta a szerkesztőnk névjegyét. Azonban megfenyegette, hogy ha beérnek Târgu-Jiuba, ugy becsukatja őt is. Mind ezt azért, mert Makkai reklamálta az igazát a hosszu várakozásért és mert mindenki megbotránkozott azon, hogy egy ember — akinek kötelessége a gyengébbeket védeni — és akinek legelső kötelessége volna az itt élő kisebbségeket a mások terrorjától megoltalmazni, ez az ember valóságosan tajtékzott a dühtől, mert nem tudta a dühét kitölteni az itt élő adófizető kisebbségeken.

Mi azt hisszük, nem kell, hogy hangsulyozzuk azt a loyalitást és állampolgári kötelességet, amelyet eddig és ezután is teljesiteni akarunk. Elitéltük és elitéljük minden embernek állampolgárhoz nem illő magatartását és azt mondjuk, nincsen helye itt köztünk azoknak, akik legcsekélyebb mértékben is ez ellen az ország ellen dolgoznak. Ezt mondjuk és ezt valljuk. Ámde engedtessék meg nekünk is, hogy védekezhessünk azok ellen, akik lépten-nyomon kiutasitással fenyegetnek és „străin"-eknek neveznek csak azért, mert az ő egyéni és privát hatalmuk ezt nekik megengedi. Ebben az országban minden adófizető egyforma jogot és szabadságot élvez, tehát nincsen joga sem Vasilescu urnak, sem senki másnak, hogy ezeket az embereket — ha kisebbségek is — csizmatörlőnek használják fel.

Mi lesz a munkaügyi kamarák célja?

A törvénytervezet szerint a munkaügyi kamarák, mint elismert jogi személyek a munkaügyi minisztérium ellenőrzése alá vannak helyezve. Bennük képviselve vannak mindazok a bérmunkások, vagy szabadfoglalkozást üzők, akik valamely fizikai, szellemi professzionátus, vagy müvészi munkát végeznek, amennyiben más törvény utján érdekeik megvédése céljából alakult hivatalos intézményben nem vesznek részt.

Munkaügyi kamarák hatáskörei a következők:

együtt müködni a munkaügyi minisztérium szerveivel, a törvények és rendeletek alkalmazása ügyében, amelyek a munkát és a bérmunkásokat érintik,

hozzájárulni ahoz, hogy a munkaadó és munkások között jó viszony tartassék fenn, továbbá uj munkaközvetitő hivatalok létesitéséhez és a meglévőknek ellenőrzéséhez,

elősegiteni a munkásnevelést és oly intézmények létesitését, melyek arra hivatottak, hogy a munkások gazdasági és szakmai érdekeit előmozditsák,

munkakonfliktusok esetén a békéltetési tárgyalásokat és a döntőbiróságot alkalmazza.

Véleményezze, amikor arra felkérik, a törvénytervezeteket és a szabályrendeleteket, amelyeket a munkát érdeklik az iparban és a kereskedelemben,

készitsen elő minden olyan javaslatot, amelyek törvényhozási, vagy közigazgatási uton a munkaviszonyokra és a bérmunkásokra hasznosak lehetnek és végül küldje be képviselőit a községi és városi tanácsokba, valamint a választói törvény értelmében válassza meg a munkakamarák részére előirt szenátorokat.

A munkaügyi kamarák összetétele.

A munkaügyi kamarák $^2/_3$ rész választott és $^1/_3$ rész kijelölt tagokból állanak, amelyek együtt a főtanácsot alkotják. A főtanács megbizása ideje 4 évre szól. Azon kérdéseknél, amelyek a munkaadók és munkások közti viszonnyal kapcsolatban merülnek fel a kereskedelmi és iparkamarák, továbbá a mezőgazdasági kamarák kebelükből annyi munkaadó képviselőt küldenek ki, ahány munkástagja van a kamarának, akik ott tanácskozási joggal vesznek részt!?

A folyó ügyek elintézésére a főtanács saját kebeléből egy igazgatóságot választ, amely áll elnök, alelnök, munkaügyi minisztérium delegátjai és három olyan tagból, akik három különféle érdekcsoportot képviselnek. Ennek a tanácsnak a müködésnél is a munkaadók három kiküldöttel vesznek részt.

Minden munkakamarának egy akadémiai végzettségü királyi dekrétummal kinevezett titkára lesz. A munkaügyi mininisztérium és a munkakamarák közt a kamarába delegált munkaügyi inspektorok fogják a kapcsolatot fenntartani.

A munkakamarák fenntartására az összes munkások keresetéből egy fél százalékot fognak levonni.

A főtanács megválasztása titkos, kötelező szavazás utján történik a hatóságok által összeállitott névjegyzék alapján. Szavazati joga azon munkásoknak van, akik a 21-ik évet betöltötték és legalább a névjegyzékbe való felvétel előtt 6 hónappal a mesterségükben dolgoztak.

A felső munkaügyi tanács.

A munkaügyi minisztérium mellé lesz felállitva azon hivatással, hogy a munkával összefüggő törvényes rendelkezéseket javasolja, továbbá, hogy a békéltető és döntőbiróságok terén müködjön. Ez a tanács állami, munkás- és munkaadó delegátusokból áll, akik évente legalább négyszer ülnek össze. A munkások csoportja 8 kereskedelmi alkalmazott, 2 mezőgazdasági munkásból, 19 ipari munkásból és 20 szabadfoglalkozásuból tevődik össze. A különböző állami üzemeknél foglalkozott munkások pedig 7 megbizottal vesznek részt ebben a tanácsban. A munkaadók ugyanolyan arányban lesznek képviselve. Az állam részéről kinevezett tagok száma nincs pontosan meghatározva és igy azok többségben is lehetnek a választott tagokkal szemben. A munkaügyi miniszter hivataiból elnöke a felső munkaügyi tanácsnak. Két alelnököt a tanács saját kebeléből választ. Ugyszintén különböző speciális bizottságokokat is fog kiküldeni.

A felsőtanács saját kebeléből egy permanens bizottságot választ, amely a munkaügyi vezérigazgatóság mellett fog müködni. Ez a permanens bizottság helyettesiti magát a felsőtanácsot, amikor azt összehivni nem lehet. A bizottság áll 3 munkaadó és 3 munkásképviselőből, a szabadfoglalkozásuak 2 képviselőjéből. A munkaügyi vezérigazgató hivatalból tagja ezen bizottságnak. A bizottság minden 14 napban tart ülést, határozatai azonban csak javaslat jelleggel birnak, amiket a munkaügyi miniszter jóváhagyhat, vagy visszautasithat.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

20 % àrleszàllitás „Kristály“ Kelmefestő, vegytisztitò és gőzmosógyár CLUJ.
Vegytisztitásnál és ruhafestésnél.
Petroşeni és Lupeniben képviseli: S. Gárdos Párizsi áruháza.

A nemzetközi mérnökkongresszus tagjai Petroşeniben.

Saját tudósitónktól. Tudvalevő dolog, hogy a nemzetközi furómérnökök az elmult héten tartották nemzetközi kongresszusukat Bucarestben. A kongresszus tagjai a kongresszus után meglátogatták az az ország nevezetesebb ipari telepeit.

A Zsilvölgyét az elmult hét szombatján és vasárnapján keresték fel a kongresszusi tagok. A fogadtatásnál a „Petroşani“ kőszénbánya részvénytársaság fogadta az érkezőket, amelynek tudvalevőleg Petroşeniben, Vulcánban, Petrilán és Aninoszán 8 bányája van és több mint 10 ezer munkást foglalkoztat évi 1 millió 200 ezer tonna termeléssel és amely bányának a 4 munkástelepen több mint 1100 munkáslakása van.

A vendégek e hó 3 án, szombaton délelőtt 11 órakor érkeztek meg külön vonaton. Az állomáson az érkezőket a „Petroşani“ bányazenekar fogadta és a fogadtatás után pedig valamennyien a tiszti kaszinóba hajtottak, ahol a társas ebéd is volt. Délután a vendégek a társulat villanyvasutjával kimentek Petrilára, ahol megnézték a bányát és a munkásparkot. Innen visszatérve este vacsora volt a tiszti kaszinóban és a vacsora alatt a társulati zenekar hangversenyt adott a küldöttek tiszteletére.

Vasárnap október 4 én a kongresszus tagjai külön vonaton Vulkánba utaztak, ahol meglátogatták a villanyos központot és a Chorin aknát, a légberendezéseket, a szén állomást és a munkástelepet. Aztán visszautaztak Petroşenibe. Elutazás előtt a vulkáni bányász zenekar hangversenyt adott. Aztán közös ebéd volt a petroşeni tiszti kaszinóban és ebéd után pedig meglátogatták a Petroşeni munkáslakásokat és fürdőt, valamint a szövőgyárat. Ugyancsak meglátogatták a gyermekvédő egyesületeket is. Majd végig nézték a délutáni football mérkőzést, amelyet a társulati csapatok játszottak.

Este a tiszti kaszinóban 150 teritékes bankett volt, amelyen az első felszólaló Winklehner János, a „Petroşani“ vezérigazgatója volt, aki román, francia, angol és német nyelven köszöntötte a vendégeket. Románul Aleţianu mérnök és elnök köszöntötte fel a „Petroşani“ társulatot és a mérnök egyesületet. Ashley Carter, a londoni „Institution of Petroleum Technologists“ kiküldöttje angolul köszöntötte fel a vendégeket. Schrumm tanácsos, az aacheni müegyetem rektora németül, Dr. Fritzsche, a freibergi bányászati akadémia tanára szintén németül. Majd Alfréd Wirt és japánul Dr. Tokahashi geologiai professzor beszéltek. Beszéltek még Theodoreanu vezérigazgató román nyelven, valamint Buruleanu.

Éjjel 11 órakor a fáklyásmenettel ésa társulati zenekarral az állomáshoz kisérték a vendégeket, akik kijelentették, hogy sehol olyan jószivü és fényes fogadtatásban még nem részesültek, mint Petroşeniben.

Riporter.

A Sindicatul Nacional Român és a községi választások.

Tudvalevő dolog, hogy a kormány a községi választásokat még ez évben le akarja folytatni. Erre nézve eddig még semmit sem sikerült megtudni illetékesektől. Amit értesülésünk eddig van, ez az alábbi röpirat szövegének egy része, amelyet a *Sindícatul Nacional Român* adott ki a héten és amelyen tudatta a munkássággal az állásponját. A plakát a többek közt a következőket mondja:

Merénylet készül ellenetek! A községi választásokat nálatok nélkül akarják megcsinálni! A városházán már folynak az előkészületek, de csak nagy titokban. Az eddigi jelek szerint, csak azokat akarják a választói listákba bevenni, akik hajlandók magukat eladni ellenségeiteknek, azok legjobb barátjainak és istápolóinak, kik cenzurával és elkobzással „védik“ meg érdekeiteket. Ne késedelmeskedjetek tehát s még ma, mielőtt a listákat lezárnák, mert holnap talán már késő lesz, menjetek fel a városházára és tudakozodjatok, hogy be vagytok-e irva, vagy nem? A polgármester kérni fog tőletek különféle okiratokat, azért szerezzetek be a jegyzőtől állampolgársági és erkölcsi bizonyitványt, amit köteles kiadni; a nyilvántartó hivataltói (biroul de populaţie) pedig meg van mindeniteknek a „buletin“-ja s aki katona volt, annak katonakönyvecskéje is van: mindenki vigye magával ezeket is! Ezek alapján a polgármester meg nem tagadhatja a választói listába való beirást. Ha mégis megtagadná vagy valamelyiteknek nehézsége volna a fenti bizonyitványok megszerzése körül, forduljon feltétlen bizalommal hozzánk: mi segitségére leszünk és a bizonyitványokat költségmentesen megszerezzük. Aki beiratta magát, ne elégedjék meg azzal, hanem amikor a lista ki lesz függesztve a városháza ajtajánál nézze meg, hogy ismerősei közül, ki maradt ki és figyelmeztesse az illetőket, hogy a hiányt a törvényileg megadott 10 napon belül pótolni lehessen. A kifüggesztést azért is kell szigoruan ellenőrizni, mert értesülésünk szerint azt teljesen el akarják felejteni, hogy igy szabadon üzhessék játékaikat!

A „ZSILVÖLGYI NAPLÓ“ a gyengék és a védtelenek harcosa Nemzetkülömbség nélkül harcol, az összesség érdekeiért Fizessen elő tehát, mert ezzel erősiti azt a tábort, amelyik az emberi jogokat védelmezi.

A „Vegetarian“ a nagyközönség és a reformételmódot követők beszerzési állomása legközelebb megnyilik!

Megalakult a zsilvölgyi román kereskedők egyesülete.

Lapunkban már megemlékeztünk róla, hogy a zsilvölgyi román kereskedők uj egyesületet kivántak alakitani. Az alakuló gyülést az elmult vasárnap meg is tartották az Apolló termében, ahol felolvasták az alapszabályokat és megválasztották a vezetőséget, amelyben helyet foglalnak mint elnök: Peneş Stefán és Nicodém Vancu. Alelnök: N. Sădeanu, Bâjia Ioan és D. Comşa. Titkár: Pollák A. Pénztáros: Morariu.

A közgyülés határozatot fogadott el, amely szerint fokozott mértékben kivánják megvédeni az érdekeiket. Ugyancsak határozatban mondták ki, hogy üdvözletet küldenek a királyi családnak, valamint az illetékes minisztereknek. Megkérdeztük a gyülés egyik résztvevőjét és akit be is választottak titkárnak: Bâjia Ioan kereskedőt, hogy mondjon valamit az egyesület céljairól. Bâjia ur természetesen nem akart nyilatkozni csupán csak annyit mondott, hogy ők csupán a saját érdekeikért szálinak sikra és az az első teendőjük, hogy egy tanonc iskolát csináljanak, ahol csak román gyerekeket tanithassanak majd. Megkérdeztük ez ügyben Vancu Nicodém kereskedőt is, hogy nyilatkozzon ő is az egyesület terveiről N. Vancu a következőket mondta:

„Programot óhajt? Igazán én csak a „Gazeta Jiului“ utján értesültem, hogy a Reuniunea Comercianţilor şi Industriaşilor români“ alakuló közgyülésén alelnöknek lettem megválasztva.

Én az alakuló gyülésen nem voltam jelen, s eddig semmiféle hivatalos értesitést nem kaptam, s ha meg is lettem választva, nem tudnám elfogadni ezen tisztséget, először azért, mert én üzletemmel tulfoglalt vagyok, másodszor meg okultam a „Sfatul“-nál viselt tisztségen, nem akarok semmiféle szerepet vállalni. Az én programom: dolgozni, dolgozni, mert nehéz az élet“.

Jön a Viharmadár!

„Csak a hitetlenek akarnak vasárnap is dolgozni“.

Lapunkban már leszögeztük azt az emberséges álláspontot, hogy a vasárnap a dolgozó emberiség pihenő napja és szégyennek és maródi álláspontnak neveztük és nevezzük ma is azt, hogy még mindig akad ember illetve akadnak emberek, akik nem férnek a bőrükbe és az összes józangondolkozásu emberek megbotránkozása után is azon fáradoznak, hogy a már törvényre emelkedett vasárnapi munkaszünetet ha bármilyen formában is, de megváltoztassák. Teszik ezt olyan emberek, akik az utóbbi pár év alatt megmilliómosodtak és a pénz ördöge annyira összekuszálta a lelküket, hogy olyan telhetetlenek lettek, hogy rövid nekik a nap, kevés a bevétel, ha bármennyi van is és annyira mentek dörzsölésükben, hogy már a saját hitüket is megtagadják és elrugnak maguktól Istent és vallást egyaránt. A „Gazeta Jiului“ és a „Graiul Muncitorimei laptársunk ugyan már elmondta ebbeli véleményét és az illető magára ismerhetett volna az ott bemutatott fotografia után.

Abból az alkalomból irjuk ezeket, hogy a helybeli kereskedők egy része ismét memorandumot dolgozott ki és abban keserves panaszok közt mondják el a miniszternek, hogy ha ők betartják a vasárnapi zárórát, ugy tönkre fognak menni és mi egymás régi meséket. Anélkül, hogy vitába szállnánk az illetőkkel ismét csak leszögezzük, hogy mi ezt a *mozgalmat egyenesen munkásellenesnek tartjuk és nem látunk mást benne, mint támadást a dolgozó munkásosztály ellen.* Bármennyire fáj is ez az igazság illetékeseknek, de ezt megkell, hogy irjuk, még akkor is, ha ezért mindjárt meg is fognak haragudni az illetők. Megkell irjuk azért is, mert a többség álláspontját képviseljük akkor, amikor érte sikra szállunk. Meg aztán ezt a szociális vivmányt mindenképpen megvédenénk még akkor is, ha egyedül volnánk ebben a táborban.

A kereskedők memorandumára a helybeli kereskedelmi alkalmazottak is memorandumot készitettek az összes minisztereknek és kérik, hogy az egyetlen heti pihenő napjukat ne engedje a miniszter semmi szin alatt sem elvenni tőlük. „Éppen elég — irják, hogy hétköznap nem tartják be egyesek a zárórát — tehát az egyetlen vasárnap pihenhessük ki mi is magunkat“.

Megkérdeztük a kereskedők közzül Globariut, aki kijelentette, *hogy a legnagyobb szégyennek tartja, hogy akadt ember, aki a vasárnapi pihenő ellen dolgozik.*

„Csak a hitetlenek akarnak vasárnap is dolgozni“.

Tej, vaj, sajt, méz és gyümölcs szükségletét a „Vegetarian“ üzletből szerezze be majd!

Gyermekhalál a Tătărescu uccában.

Megrenditő szerencsétlenség történt a mult hó 30-án, szerdán d. u. 5 óra tájban Petroşeniben az alsó alsó-koloniát a Zsilfelől szegélyező Tătărescu uccában.

Szeptember 28-án, hétfőn este és éjjel hatalmas felhőszakadás vonult végig a Zsilvölgyén, — mindenütt óriási károkat hagyva maga után. A Zsilnek a társulati munkáskolonia mentén végighuzodó védőgátjait is megrongálta a rohanó vizáradat, aminek következtében a bányatársulat igazgatósága szükségesnek látta a megrongált védmüvek helyreállitó és megerősitő munkálatait elrendelni. E célból a koloniát keresztül szelő keskenyvágányu anyagszállitó vasuton a benzinmotor által vonatott két fás vaggonon, az ugynevezett „wanglin“ 5 méteres szálfákat továbbitottak, a végzetes délutánon a Zsilpartjára. A Tătărescu ucca 27 számu háza előtt az eső kissé alamosta a pályát — ugy, hogy mikor a farakomány e helyre ért, a wanglik nem estek ki ugyan, de — nem lévén alattuk szilárd a talaj — kevésse oldalt billentek, miáltal a rajtuk elhelyezett faszállitmány — a zökkenéstől hirtelen kiszabadulva a támgerendákból — a ház elé lezuhant. Az ablakok alatt kuporodott Páncél társulati ácsmunkásnak két fiacskája, akiket a lezuhanó szálfák maguk alá temettek. A fákat kisérő munkások véres testecskéiket összetört tagukkal szedték ki a gyilkos gerendák alól és eszméletlen állapotban szállitották be mindakettőjüket a szüleik lakába. A rögtön előhivott hatósági orvos a 2 ½ éves Ferencnél már csak a beállott halált konstatálhatta, mig a 4 éves bátyjánál sulyos agyrázkodást állapitott meg, amely az állapotát reménytelenné teszi. A rendőri hatóság azonnal megindította a nyomozást annak a kiderítésére, hogy kit terhel a szerencsétlenség bekövetkezéséért a felelősség.

Távol áll e soroktól az a szándék, hogy a végzetes balesetért felelős egyének személye után nyomozó hatóság figyelmét mellékvágányra terelje, — egyedül *figyelmeztető vészjel akar lenni* gyermekeink épségének, életének megovására érdekében, — mert csak ugy kerülhetjük el és háríthatjuk el az őket fenyegető veszélyt, a bennünket fenyegető gyászt, ha szembe nézünk e veszély és gyász rémével.

E kettős balesettel rövid féléven belül a harmadik szerencsétlenség követeli meg áldozatát az uccára szabaditott ártatlan gyermektábor soraiból — azon valóban *bűnös feltogásért*, amely azt tartja, hogy *„az ucca a gyermeké — mert nemlehet egész napon át bezárva tartani.*

Ez évi május 24-én ütötte el egy szekér az Avram Iancu uccában a 3 éves Szabó Gizácskát, — szeptember 30 án pedig a kis Páncél Ferike, sőt — csak órák kérdése, hogy nem-e a bátyja is — adóznak oktalanul ártatlan életükkel az uccai jármüvek képében száguldó „Kaszás“-nak, — a Halálnak.

„Bucureşti“ szálloda mellett HEITER EMIL Fényképészeti müterme Petroşeniben.
Müvész fénykép felvételek csütörtök kivételével mindennap. Ugyanott bármikor fénykép nagyitások- és festések is készülnek.

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoala - BCU Cluj-Napoca.

Mielőtt lakását festetné, tekintse meg Schwarcz Vilmos szobafestő és mázoló cég mintakönyvét A legolcsóbbtól a legmodernebb minták szerinti elsőrangu munkák.

Varrógépek, kerékpárok, fényképezőgépek és cikkek gyári áron kaphatók az **Electra** villamos világitási telefon és jelzőcsengő berendezési vállalatnál **Petroşeni** Strada Regele Ferdinand. bányász gyógyszertár mellett).

Kaptuk a következő levelet.

Marosvásárhely, 1925. Szept. 25.

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Őszinte nagyrabecsüléssel köszönjük Önnek azt, hogy — minket és a sajtószabadságot megfojtó terrorral szemben. — oldalunkra állott és férfias nyiltsággal megirta mindannyiunk igazát azt, hogy *mégsem lehet felelőtlenül és büntetlenül felrugni a legelemibb emberi jogokat.*

Alláspontunkat már közöltük Szerkesztő Urral — a hatalomdiktaturával szemben: — *nem vesszük tudomásul a rendeleteket* (aminek eredetét, számát és szövegét *legálisan, hivatalszerűen* meg ma a rendelet kibocsájtását követő 30 nap multva sem közöltek velünk!)

Nem vesszük tudomásul és mindent megragadunk, hogy a törvények brutális lábbalitporát, — ugy a bel, mint a külföld előtt kipellengérezzük. *El vagyunk készülve mindenre,* de megtalálttuk már az utat mindazon szervekhez, amelyeknek van erejük a hatalom fekevesztet terroristát sarokba állitani.

Egyébként ügyünk aláása felől az alantiakban tajékoztatjuk t. Szerkesztő Urat. Lapunkat, amig a bukaresti intervenció sikerrel nem jár, *a rendeletnek megfelelően jelentetjük meg.* A rendelet azt tartalmazza u. i. hogy a lapot csak előfizetőknek küldhetjük, — hadizónán belüli területre. Ezt a tisztán érthető rendeletezést a rendőrprefectura ugy értelmezi hogy:

1.) Ha valaki vidéken többszáz előfizetőt gyűjtöt és az előfizetésidjakat egytetelbe postautalványal cimünkre beküldte és ugyanakkor levélben beküldte az előfizetők által, — sajátkezüen aláirt gyűjtőiveket, ez a postautalvány, ha epen 10 ezer lejról szól is: *egy előfizetőnek számít!*

2.) Helyi előfizetők, mert itt nem lehet postautalványon pénzt feladni, — Chitanjákat irtak alá, — sőt, mert legtöbbje szervezetimunkás, külön ellennyugtákkal maga a szakcsoport is igazolta az általa felvett előfizetési dijakat. Ezeknél a rendőrprefectura egyszerüen azt a kifogást tette, hogy ezek *uj* előfizetők, márpedig a miniszteri rendelet csak *a regiekre vonatkozik!*

Igy azután az következet be, hogy 44 ezer lej érteket reprezentáló postautalványunk fejében a rendőrség *nyolczavan* előfizetőt engedélyezett, de ennél urasztikusabban azt csinalta a helyi előfizetőkkel, hogy kapásból idedobott nekünk egy számot, — ami a kezdő előfizető kontugensnek meg a felét sem teszi ki, mondá, hogy: — eleg-e *ennyi* nekünk, mert többet nem engedélyezünk!?...

Mi, ezek ellen a brutális viccek ellen meg fogjuk találni a jogorvoslást, igy, már a rendeletnek szóbeli közlese után aláirtunk az *Emberi Jogok Ligájának,* ahonnan a Liga titkára: *G. Costa Foru,* a napokban válaszolt szerkesztőségünknek. — Felháborodással olvasta a bukaresti lapokban ezt a hallatlan törvénytiprást és első feltevese az, hogy a független biróság majd itelkezni fog a hataiom biroói felett. De tul a feltevésekben, maga a Liga sürgösen összeült, ahol épen O fogja referálni ezt a brutálitást és meg van alelól győződve, hogy *a Liga mindent elkövet, hogy ezen törvénytiprás megtörlattanul ne maradjon.*

Ugyanugy a bukaresti ügyvédi kamarák, az ujságiró szindikátusok és főként az ellenzéki lapok.

Egyébként felelősszerkesztőnk a paraszt és nemzeti párt jogvédőinek segitségével rágalmazási és kártentési pert inditott *ismeretlen tettesek ellen,* és mindent elfogunk követni, hogy hasonló eszközökkel az ügyet *tisztázhassuk.*

A helyi hatóságok cinizmusa láttán egy hosszabb sürgönyt küldtünk a belügyminisztrium sajtóosztályához, amelyben felhivjuk a miniszter figyelmet arra, hogy a helyi hatóságok kijátszák, *meghamisitják a miniszter rendeletét is,* ami ellen ha nem kapnánk orvoslást, azonnal jelentést teszünk a Curţii de Casaţie-hoz.

Azt hisszük, éppen elég drasztikumot hordtunk fel t. Szerkesztő Ur előtt, hogy tiszta képet alkothasson magának. Ugy véljük, — világlnézetre, pártállásra, egyéniségre való tekintet nélkül mindannyiunknak, akik közvéleményt informálunk, első, legelső kötelességünk harczba szállani a diktátorokkal és addig állani a harczot, amig összeroppan a diktátorok kártyavára.

Nyujtsa hát Ön is segitőkezét nekünk, — nagyrabecsült Szerkesztő Ur!

Vagyunk igaz tisztelettel

„A Világ“ szerkesztősége.

HIREK.

Előfizetési árak: 1 hóra 15 Lei.
" " 12 hetre 40 "
" " 24 " 70 "
" " Egy évre 130 "

Az Állami Munkaközvetitő hivatal közleményei. A jelenleg sulyos gazdasági viszonyok mellett értékes munkát végez a vároháznak felállitott Biroul de plasare, magyarul: állami munkaközvetitő hivatal. A rengeteg munkanélküli munkás mennek anyagi támogatást kap, hogy t. i. fejjegyzi munkát a vonaton a felajánlott munkahelyre, hanem nincsen kiszolgáltatva egyes kufár emberkereskedők kénye kedvének. Az irodahoz ezért mindenki bizalommal fordulhat, mert a lehetőség szerint lesz kiegésitve minden hozzáforduló.

Ti hivatal utján munkát keresnek a következők: 1 kertész, 2 ács, 4 hivatalnok, 1 elárusitonő, 1 festő, 1 lakatos, 1 gépész, 1 pincér, 1 bejárónő.

Munkát kaptatnak: 1 női fodrász, 1 manikürös nő, 1 finom cipő-z (bélyben) 4 bakarcikészitő Szászváros, 2 nubutor asztalos 26 lei órabérrel, 1 frézer asztalos, 2 bádogos, 20 kőfaragó, 2 bádogos tanuló, 5 kőcsiszoló, 10 munkás 8 lei órabérrel. Elhelyezés ugy egy 12—14 éves árva leány Lupényban Garger Vilmos gyujgyártónál. Ugyanesak elhelyezést nyernek jóravaló lányok is.

Feltünést keltt a Str. Reg. Ferdinand uton a Krausz et Comp. ujonnan berendezett és megnagyobbitott órás, ékszeres, optikai cikkek, mechanikai felszerelések, varrógépek és kerékpár üzlete. A jónevű cég az eddigi munkájával is első helyet biztositott magának a Zsilvölgyében a mostani áruk értéke pedig a legmagasabb igényeket is kielégiti.

Kimminich Károly és *Ruder Stefánia* szeptember hó 30-án házasságot kötöttek.

Minden külön értesites helyett.

Iparosbál Csimpán. Tudositónk jelentése szerint a csimpani iparossag e hó folyamán nagy sikerünek igekező mulatságot fog rendez. A bál előkészületei lázasan folynak s az estély a szezon egyik legsikerültebb mulatságának igérkezik.

Csemege sajtok és gyümölcsök a „Vegetárián“ csemege üzletben. Legkózelebb megnyilik!

Ha **ingyen pénznélkül** akar szép, értékes valódi *arany* és *ezüst ékszert,* akkor vásároljon a *„Centrál“*-ban. Ruházban egy darab szappant 30 lejért!

Helyszeli elsőrangu üzletben egy csinos, jó megjelenésu **kisasszony** mint elárusitonő *felvetetik.* Levélbeni ajánlatok „A munka nemesit“ jeligére e lap kiadóhivatalban küldendők.

Bivalytej a „Vegetarian“ élelmiszer üzletben. Legközelebb megnyilik!

Egy sötét **hálószoba** berendezés **eladó** Colonia Theodorescu 22/2.

Román, magyar, német nyelvet biró perfect könyvelő a délutáni órákra alkalmazást keres. Megkereseseket Grosz Hirlapárudában „Szorgalmas“ jelige alatt kér.

Felnivás Erdélyi irókhoz és zeneszerzőihez! Az ország egyetlenegy bibliografiai folyóirat a négy nyelven megjelenő Ex Libris, amely a világirodalom összes komoly irodalmi és tudományos ujdonságainak ismertetését havonta közli, programba vette azt is, hogy az erdélyi irodalom minden megnyilvánulását hiven registrálja. Ezélból az Ex Libris felhivja Erdély összes irói és zeneszerzői, sziveskedjenek minden egyes munkájuk pontos cimét, kiadóját, árát és rövid tartalmi ismertetését az Ex Libris folyóiratal (kiadóhivatal: Lepage könyvkereskedés Cluj-Kolozsvár) közölni, hogy a magyar irodalmi részben az erdélyi irodalomnak is mindenkor hü tükre legyen.

Jön a Viharmadár!

Fogorvosi műterem St. Regele Ferdinand szemben a gör. keleti templommal. Nyitva reggel 8—12-ig és délután 2—6-ig. Ugyanott fogászati munkák részletfizetésre is. **Tört aranyért mindenkinél magasabb árat fizetek.**

Legjobb és legolcsóbb árut csak a **„Turul“** cipőüzletben kaphat **Petroşeni fiókiában.** Strada Regele Ferdinand.

BERTA RITTER Librárie şi bonbonărie Könyv-, papir- és cukorka üzlet FETROŞENI, (Zárda épület, Parkkal szemben)

Nagy választék divatlapokban, levélpapirokban, üzleti könyvekben, valamint regénynek és ifjusági könyvekben.

Elsőrendü gyártmányu bonbonok, desert csokoládé és cukorka, teasütlemények és saját készitményü befőttek kaphatók.

Egy jóraváló asszony vagy leány, aki a főzéshez is ért, jó családhoz felvétetik. Jelentkezni lehet a Grosz hirlapárudában Petroşeni, Str. Regele Ferdinand.

Ne feledje el, hogy az „UNIO“ legolcsóbban fest, tiszitt női és férfiruhákat, selymet, szövetet és minden itt fel nem soroli ruhanemüt nagy tapasztalattal és kifogástalanul. **Gyászfestés 24 óra alatt.** Műhely: *Régi Vágóhid-utca 725.* (Kvitt-ház). Felvételi üzlet. *Pakl Ferenc kézimunka-üzlete Petroşeni.* (Parkkal szemben)

Kigyó Drogueria. Reuma és ízületi bántalmak ellen használjon **Báznai jódsót** Kapható olcsóárban a Kigyó Drogueriában. Kigyó Drogueria

Uránia mozgó. Szombaton és Vasárnap az 5 éves amerikai csodagyermek játszik **Jackie Coogan** **A kis árva** c. 8 felvonásos drámában.

Olvassa el a **Vegetarian** röpcédulát.

Jön a Viharmadár!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

SPORT.

Ucasp—Petrila 6:2 (4:2).

Az elmaradt szatmári Törekvés helyett a petrilai csapattal játszott az Ucasp. Szép és élvezetes játékot mutatott az Ucasp, különösen a csatársor, melyben Vasvári és Veszprémi irányítása mellett eredményre jutott a csatársorban még Gyike gyors lefutásai voltak veszélyesek. Nemes még nem való az első csapatban, hiányzik belőle az összjátékhoz való hajlam, a halfsorban Franz kiünő labdaosztogatásával még Gurka szinten megérő parimere volt. A beckek közül Schira volt a jobbik, Dankó nem becknek való, a csatársorban jobban érvényesül, Harmati a kapott golokat nem védhette, de bizonytalan idegességéről le kene szokni, ugy jobb formát mutatna. A petrilai csapatban, Szabó és Sámuel mutatták hajlamot a footballhoz, a többiek szürke játékosok a gólok közzül 4 Vasvári, 1 Veszprémi és 1 Gyike lőtték, a petrilaiak, góljait 1 Sámuel, 1 Szécsei, az Ucasp védelmének hibájából lőtték. Biró: Szabó Berci.

Aradon. Bajnoki. AMTE—AAC 0:0.

Erős iramu mérkőzés, az erőviszonyoknak megfelelő eredmény.

ATE—Giória CFR 0:0. Gyenge mérkőzés, az eldöntellen eredmény a csatárok gólképtelenségén mulott.

Piskin. Bajnoki. CFR. Simeria—Hakoah Arad. Simeria szép revansot vett a Hakoahon, melynek góljait 5-öt Boros, 1 Gyetl Pinbil lőtték.

Lugoj. Bajnoki. AAC Jiul—Olympia 5:4.

Városközi mérkőzés Oradea-M.—Satu-Mare 1:0. A győztes gólt Rónai lőtte.

Temesvár. Kinizsi—TAC 0:1 (2:1).

Brașov. Brassóban lefolyt atlétikai versenyen az Ucasp atlétája Dávid szép eredményt ért el. A diszkosz dobási 43'18 cm. nyerte ami gyönyörü eredmény. Súlydobása 13 81 cm. mint ser. indult és igy a 3-ik helyre került.

Október 18-án lesz a Törekvés (Szatmár) Ucasp mérkőzés. *Az elmult vasárnap* elmaradt Törekvés (Szatmár) Ucasp mérkőzést e hó 18-án vasárnap délután fogják megtartani a petroșeni pályán.

Recordkisérleti versenyt rendez az Ucasp e hó 18-án a petroșeni pályán délután a Törekvés Ucasp mérkőzés előtt.

Furcsaságok egy atlétikai verseny körül. A brassói Coltea atlétikai csapata az elmult vasárnap rendezte Brassóban atlétikai versenyét. A versenyre az Ucasp is benevezte atlétáit azonban a Coltea az utolsó pillanatban a versenyt lemondta és igy az Ucasp atlétái már elsem utaztak. A dolog érdekessége az, hogy; Coltea a versenyt mégis megtartotta — az összeszedett értékes díjakra való tekintettel — a saját csapatával.

Eladó egy malom szitával, 2 kövel és jól feiszerelt 10 loerős motorral előnyösen
Ioan Baranyai
Petrila.

PERZSASZÖNYEG
készítéséhez szükséges valódi garantált moshato és napálló gyapjú, selyem- és müselyemfonalat minden minőségben és szinben, legujabb technikáju önműködő szövőrámát, valódi solingen acél vágó- és nyiróollókat, levelőket, rézkaféket stb. legolcsóbb gyári árban raktáruakról szállitunk. Legszebb szőnyegminták kölcsön is adunk Rendeléseket azonnal teljesitünk.
Készitünk minden minőségben és nagyságban perzsaszőnyegeket versenyen kivüli árakban és kényelmes fizetési feltételekkel
„Orient" perzsaszőnyeg szövőgyár
Șimleu-Silvaniei.

„LUTZ" FESTÉKMÜVEK TIMISOARA.
Egyedüli gyártói a Lutz Ede és Társa lakk- és festékgyárak eredeti gyártmányainak.
Zománcok, Festékek, LaKkok
csakis elsőrangu minőségben!

Megnyilik! A „Vegetarian" tej, vaj, sajt és csemege csarnok!

Harisnyák
ujra fejelésre és minden féle uj harisnyákat készitésre a legjutányosabb árak mellett
elfogad
„Emma" mechanikai kötőintézet
9—26 Str. Printul Nicolae (Mátyás-u.)

Van Ünnek fogalma arról, hogy a
Derby
cipő vezeti a divatot?
Petroșeni Str. Reg. Ferdinand u.

Mielőtt varrógépet vásárol, tekintse meg raktárunkat, mert sok pénzt takarithat meg.
Krausz & Co.
varrógép és kerékpár raktár
Petroșeni, Str. Reg. Ferdinand 61.

Steaua Românieі
román biztositó intézet București
elvállal a legjutányosabb feltételek mellett bányászokat is biztósitásra
Főügynökség Petroșeniben
Strada Regele Ferdinand 54 (volt Fehér féle udvar.)

Uzina Electrică Societate pe Acții
Petroșeni.
Anyagraktára:
tart mindennemü magas és alacsony feszültségü szerelési anyagokat. Csillárok izzólámpák és főzőkészülékek *a legjutányosabb áron.*
Reszelőgyára:
használt reszelőket és rászpolyokat bármily mennyiségben a legrövidebb időn belüli ujravág.
Uj reszelők és rászpolyok állandó raktára.
Javitómühelye:
elvállal mindennemü esztergálypad és fúrókalos munkát.

A Keleti Ujság az ország legnagyobb és legjobban szerkesztett napilapja. Kapható mindennap már d. u. **4** kor a *Grosz* hirlapárudában
Petroșeniben.

Consumul Muncitorilor S. A.
Petroșani
Filiale: Vulcan, Aninoasa, Petrila
In Petroșeni: Str. Mihai Viteazul 11
Face comerț de mácelărie, mezeluri, brutărie, coloniale, manufactură (textile), tutun, sare, săpun, cereale și de ori ce alte articole necesare gospodăriilor.
Vinde la toată lumea mai eftin ca ori unde
TELEFON: Birou Central No. 66. Magazin No. 65.

Zsilvölgyi Munkás Szöv. R.-T.
Petroșeni.
Fiókok: Vulkán, Aninosza, Petrila
Petroșeniben Str. Mihai Viteazul 11
Foglalkozik a kereskedelem minden ágával. Ajánlja dusan felszerelt füszer, termény, divatáru, dohány, só, szappan, husáru és hideg felvágott raktárát.
Legolcsóbb beszerzési forrás.
Pontos kiszolgálás!

Felhivás
tömeges vásárlásra
A nagyérdemü közönség szives figyelmét felhivom, mielőtt
az uj őszi áruim beérkeznének
most a bányafizetés heteiben a raktáromon lévő összes cikkeimet
mélyen leszállitott áron
kiárusitom.
Nem reklám hanem valóság!
Kérem meggyőződni az árak versenyen kivüli ólcsón
Tisztelettel:
Lőwy Sándor
verseny-áruháza
PETROȘENI.

Nincs többé piszkos kéz!
Ha **SIRAX** kézmosó homokszappant használ. **Minden munkásnak nélkülözhetetlen.**

Tipografia „JIUL CULTURAL" S. A. Petroșeni. Kiadja: A „Zsilvölgyi Napló" kiadóhivatala Redactor responsabil: Eisler (Evien) Eugen.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.